Marek P. Šenkyřík – Svámí Gyaneshwarpuri

Obrana P. Tomáše Prnky (1926 – 2013), děkana ve Křtinách.

Život pana děkana Tomáše Prnky lze rozdělit na dvě fáze. V té první ho vidíme jako prominentního kněze komunistického režimu, který neváhal vstoupit do rozkolnického prorežimního hnutí některých katolických duchovních "Pacem in terris" a jako takový byl veden i jako spolupracovník StB. V archivu fary ve Křtinách jsem objevil v roce 2009 dokument z něhož vyšla najevo tato pravda o minulosti P. Tomáše Prnky, který byl za komunistického režimu ve funkci dokonce tajemníka "Pacem in terris" ČSR v Jihomoravském kraji. Doslechl jsem se, že se s ním údajně za minulého režimu počítalo na post brněnského biskupa. Každopádně byl velmi ambiciózní. Říkal mi na toto téma, že nejdříve bylo pro něj nutné si vytvořit pozici ve společnosti, aby se mohl plně věnovat tomu co ho zajímalo a co měl rád ve Křtinách. Byl tedy bohužel za socialismu agent Státní bezpečnosti, čímž jeho image utrpělo u části veřejnosti. Já jsem však poznal, že tato spolupráce na něm ani na jeho bližních nezanechal žádné viditelné ani vnitřní stopy či následky. Za své někdejší kolaborování se státním komunistickým režimem, dostával peníze na svou opravdu velkorysou rekonstrukci křtinského chrámu doslova od půdy až po podzemí, což byla nejrozsáhlejší rekonstrukce kostela v celé jeho historii, takže realizace této organizačně jistě mimořádně náročné akce je polehčující okolnost pro jeho někdejší slabost. To ho ovšem vůbec neomlouvá, ale ani nezatracuje, jak bohužel činí někteří jeho spolubratři z řad polistopadových kněží z jejich vlastního přesvědčení o své vlastní neomylnosti a nezhřešitelnosti. Pan děkan, pokud se to ví nikomu neublížil. Jednou, bylo to v roce 1991, se mi svěřil, že i za ním StB chodila. Několik dnů na to vyšly Cibulkovy seznamy, v nichž je uveden jako spolupracovník, krycí jméno Adámek. Svědomí mu však nic nevyčítalo, prostě byla taková doba. Ve křtinském archivu se dochovaly dopisy páteru Prnkovi od tehdejších stranických špiček, které P. Prnka vůbec přede mnou neukrýval. Byl vyrovnaný a smířený se svou minulostí a nestyděl se za ni. Pan děkan tedy v době, kdy mnozí kněží katolické církve trpěli všemožným útiskem, papalášoval v duchu marxismu - leninismu, jako Leninův moderní kněz. Ale to se mu ale nakonec vymstilo. Za demokracie nebyl vítaný na brněnském biskupství a brněnský biskup se s ním nepřišel ani rozloučit, ani mu poděkovat při příležitosti ukončení jeho duchovní mise ve Křtinách, což páter Prnka opravdu těžce vnitřně nesl, když musel pro svůj pokročilý věk odejít z fary jen do suterénního bytu - jakési poustevny - za dvorkem křtinské fary, což bylo prozíravé rozhodnutí, které ve stáří pro své zpytování opravdu potřeboval. Po sametové

revoluci už vidíme pana děkana jako příkladného kněze u Panny Marie Křtinské, kterou ze srdce uctíval a miloval. Mohu potvrdit, že u Ní prodělal opravdu velký duchovní vývoj a snad měl i nějaké mystické zkušenosti, například se mi jednou svěřil, že měl pravděpodobně zjevení anděla Světla. Oči mu přitom zajiskřily. Hluboce na něho působily Křtiny svým duchovním rozměrem zejména za poutí, kdy bylo jeho srdce velice blízko Bohu. Bůh se ho zmocňoval a unášel jeho duši do nekonečna. Tehdy se se svatým Petrem modlil: "Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný." (Lukáš 5, 8) Měl obavy, jaké to bude jednou v nebi, neboť říkal, že "komu bylo mnoho svěřeno, od toho bude mnoho žádáno." Pan děkan měl tedy i nějaké mystické zkušenosti a vědomosti, o čemž se mi svěřoval a já jsem již toto své svědectví zaznamenal ve své knize pro objektivní historii. Tak jsem s jistotou poznal, že pan děkan prodělal ve Křtinách po Sametové revoluci opravdu velký duchovní rozvoj a prošel veliký kus duchovní Cesty, přičemž se stal pro mnohé zářivým příkladem obětavé služby Bohu i veřejnosti. Byl výborný vypravěč a výborně se orientoval v historii kostela. Své hlavní zamýšlené dílo o historii křtinského chrámu Panny Marie však nikdy nesepsal a nepublikoval, navzdory tomu, že jsem ho k tomu mnohokrát přátelsky vybízel a upomínal. Je to škoda. S jeho odchodem zmizela studnice vědomostí. Své dílčí poznatky však sděloval ve svých "Zprávách ze Křtin", kde jsou případnými historiky, zajímající mi se o jeho osobu, k dopátrání. Ve svých Acta Speleohistorica o Křtinách v roce 2023 jsem věnoval osobnímu příběhu pana děkana samostatnou kapitolu jako vůbec první historický badatel Křtin, který byl ochoten veřejně promluvit o této jeho opravdu relativně sporné minulosti, v níž vysvětluji pro někoho jeho nejednoznačnou, ale milující a pozitivní povahu, s níž mi umožňoval mimo jiné heroickým způsobem speleologický výzkum podzemí křtinského chrámu a poznání historie tohoto mariánského poutního místa na Moravě. A za to vám pane děkane, za tuto velkorysost, která v mém životě opravdu mnoho znamenala, za sebe i za své společníky speleology ze srdce na tomto místě upřímně děkuji a žehnám a věřím, že již nebudete dělat ony staré chyby, pro něž vás mnozí nepřijali do svého srdce. Já ve vás však vidím stále dobrého pastýře lidských srdcí, duší křtinského kostela a možná i vtělení samotného opata Christofóra Jiřího Matušky, jehož ostatky jsem pod chrámem objevil a již tehdy - v roce 1991 - jsem si uvědomil a povšiml shodných rysů a osudů mezi vámi pane děkane a opatem Matuškou, který rovněž velmi trpěl neporozuměním a byl rovněž ve značné nemilosti u řeholníků svého vlastního kláštera jen proto, že se rozhodl proinvestovat klášterní hotovost do výstavby velkolepé a v pravdě nadčasové křtinské svatyně z pouhé Lásky k Panně Marii Křtinské. Možná tedy - ovšem jen z mého hinduistického hlediska - byl pan děkan Prnka současným vtělením onoho velkého opata Matušky, který žil v 18. století a který si po staletích přišel znovu opravit svůj chrám! Tak jsem to alespoň uzřel ve svých představách a své fantazii. Mám vás tedy pane děkane Prnko ve velké

vážnosti a úctě navzdory vašemu dnes již srozumitelnému selhání kdysi za socialismu, které je vám však dnes již dlouho zcela odpuštěno, nejen při svaté zpovědi, k niž jste se jako kněz jistě uchyloval. Takže je vše odpuštěno a zůstávají jen pozitivní následky a stopy po vaší altruistické činnosti ve prospěch křtinského chrámu a lidu ve Křtinách. Taková je má dnešní víra! Pan děkan zemřel v roce 2013 a byl pochován na hřbitově ve Křtinách, blízko Panny Marie Křtinské, Té, kterou upřímně miloval a jako kněz uctíval. Považuji ho za svého dobrého duchovního spojence, dobrodince a mecenáše. Pán Bůh Vám, pane děkane, žehnej tam na věčnosti.

Má osobní zkušenost s panem děkanem Tomášem Prnkou.

V roce 1992 jsem napsal svou první historicko-duchovní knihu pod názvem „*Historie chrámu Panny Marie ve Křtinách*“ pro Farní úřad ve Křtinách, což tehdy znamenal více světsky zaměřený kněz P. Tomáš Prnka, který byl jak známo vysazený poněkud na peníze, které dostával v hojné míře od komunistického režimu na velkolepou opravu křtinského chrámu. Pan děkan mi požehnal abych tuto svou knihu pro Farní úřad opravdu sepsal a samizdatem ji samostatně vydal. Ale stalo se něco neočekávaného. Páter Prnka, zajisté vzorný kněz u Panny Marie Křtinské, mne začal vodit za nos. Dělo se tak, že odmítl již mnou vydanou knihu zaplatit, i když byl s touto sumou předem seznámen a dokonce odmítal publikaci i na farním úřadě byť i jen převzít. Najednou se tvářil jakoby o ničem nevěděl, jakoby se ho naše předchozí ústní dohoda o tomto mém díle vůbec netýkala a jakoby vůbec neexistovala. Tak jsem se, i když nerad, musel obrátit v tomto sporu na Prnkovy nadřízené, tedy na brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho, aby zjednali ze své pozice průchod spravedlnosti a právu. Brněnské biskupství však jen zajímalo, jestli mám s děkanem Prnkou písemnou smlouvu a v podstatě se mnou vypoklonkovali. Církevní právník biskupství, jehož jméno si již bohužel nepamatuji (JUDr. Beránek?), však byl velice čestný člověk a jako jediný mi připadal na biskupství srozumitelný. Ten prohlásil na mou obhajobu, že smlouva i když byla uzavřena jen ústní formou, je přesto pro pana děkana Prnky závazná. Načež se děkan Prnka, dokonce i biskupství zcela vzepřel a argumentoval zcela nesrozumitelně. Ale mě šlo již o vyšší princip, nikoli snad tolik o peníze za knihu. Všichni na biskupství, s výjimkou onoho právníka, se tvářili že tomu nerozumí, proč je s tím zatěžuji. Tak jsem jim pohrozil, že znám minulost děkana Tomáše Prnky! Já bojovník na straně studentů za Sametové revoluce! Věděl jsem totiž zcela jistě ze svého studia historie Křtin a tzv. Cibulkových seznamů agentů StB, že děkan Prnka byl za socialismu hermafrodit, kněz s dvojí tváří, který se stal zajisté dobrovolně prospěchářsky agentem komunistické Státní bezpečnosti, v době kdy čestní katoličtí kněží trpěli ze strany vládnoucího komunistického režimu všemožným útiskem, ponižováním, šikanou a represí. Na ta slova jsem spontánně veden duchem Pravdy zareagoval tak, že pokud Brněnské biskupství nesjedná s agentem StB děkanem Prnkou pořádek, tak já si v tom případně sednu před dveře do křtinského kostela pod věž a budu držet protestní hladovku!!! A po těchto slovech za

zavřenými dveřmi biskupství nastal kýžený obrat v posuzování mé osoby a začali se mnou již normálně komunikovat. Přítomný církevní právník mi řekl, že jsem této kauze nyní dal svým odhodláním tu pravou sílu! A věci se tehdy opravdu hned hnuly kupředu. Biskup a jeho sekretář, kteří zpočátku argumentovali slovy, že oni jsou ve svém úřadu k řešení jiných záležitostí, přece jen po mém oznámení protestní sametové hladovky mne začali brát vážně, neboť jim zjevně hrozil skandál, který by jim tehdy krátce po naší Sametové revoluci mohl rychle přerůst přes hlavu. Děly se totiž tehdy ostře sledované církevní restituce, kdy na Katolickou církev přecházely od státu značné majetky, které jim byly komunisty nespravedlivě odňaty. Onen církevní právník mi tedy držel palce, ať svou při s a děkanem Prnkou nakonec vyhraji. Což se mi i podařilo. Prnka byl znovu povolán na biskupství kde dostal církevní rozkaz okamžitě mi zaplatit peníze za mou publikaci. Zbytek peněz, které Prnka stále odmítal zaplatit, se rozhodlo zaplatit samo biskupství. A tak se i stalo. Páter Prnka, zastávající zcela neprůhlednou strategii, kterou léta pravděpodobně uplatňoval na dělnících pracujících na rekonstrukci křtinského chrámu, v mém případě narazil na vyšší princip. Již mi nešlo o peníze za knihu, ale opravdu o potrestání zvláštního charakteru děkana Prnky, aby Pravda zvítězila! Naštěstí to na Brněnském biskupství pochopili, že je to spravedlivý boj mého svědomí a srdce a vyhověli mi, čímž jsem položil děkana Prnky na lopatky. Pan děkan po tomto skandálu na Brněnském biskupství šel kupodivu jako pravý služebník Boží ve Křtinách pokorně do sebe a s pokorou mne několikrát ze srdce poprosil o odpuštění. Já jsem však již na to nemyslel vůbec ve zlém a samozřejmě jsem mu odpustil. Tehdy se z nás dvou, mne a pana děkana Tomáše Prnky stali dva nerozluční přátelé ve Křtinách. Opravdu jsem byl ve Křtinském chrámu jím ze srdce vždy upřímně vítán. Pan děkan své dřívější počínání vůči mě odůvodnil slovy, že křtinský kostel a farní úřad tehdy v 90. letech trpěli údajným finančním nedostatkem. Později si mou publikaci dokonce oblíbil a hojně z ní například citoval i s uvedením mého jména jako autora ve svých článcích ve Zprávách ze Křtin. Taková je tedy má osobní zkušenost s odbojným panem děkanem Tomášem Prnkou, jakož i tehdejším vedením Brněnského biskupství za biskupa Vojtěch Cikrleho.

O autorovi tohoto příspěvku:

Autor tohoto příspěvku svámí Gyaneshwarpuri (1968), rodným jménem Marek Šenkyřík, byl od roku 1990 blízký přítel P. Tomáše Prnky až do jeho smrti v roce 2013, v době kdy působil jako speleolog, amatérský archeolog, historik a poustevník u Panny Marie ve Křtinách. V roce 2021 byl vysvěcen na jógového a hinduistického mnicha zvláštní Milostí Jeho svatosti Višvaguru paramhansem svámím Mahéšvaránandou z Indie. V současnosti působí jako poustevník v okolí Křtin v Moravském krasu střed a jih.